

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยใช้การเก็บข้อมูล เชิงคุณภาพ และ เชิงปริมาณ ทำการศึกษาในพื้นที่ 2 จังหวัด คือ พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

3.1 การเลือกพื้นที่ศึกษาตามขอบเขตที่กำหนด

ทำการเลือกพื้นที่ตามขอบเขตที่กำหนด โดยทำการคัดเลือกพื้นที่ศึกษาจำนวน 8ตำบล/จังหวัด ดังนี้

3.1.1 การเลือกพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่

เขตปกครองของอบต.ขนาดใหญ่ ที่ไม่มีการเกิดโรค ในอำเภอเมือง

คือ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดใหญ่ ไม่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลแม่เหิยะซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนก และมีพื้นที่ในการปกครองกว้างกว่าตำบลหนองป่าครั่งซึ่งเป็นตำบลที่ปกครองโดยอบต.ขนาดใหญ่และไม่พบการเกิดโรคไข้หวัดนกเช่นกัน

เขตปกครองของอบต.ขนาดใหญ่ ที่มีการเกิดโรค ในอำเภอเมือง

คือ ตำบลแม่เหิยะ อำเภอเมือง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดใหญ่ ที่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนก และมีการทำลายสัตว์ปีกจำนวนมาก

เขตปกครองของอบต.ขนาดกลาง ที่ไม่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ปกครองโดยอบต. ขนาดกลาง ไม่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ และมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอแม่ริมซึ่งเป็นอำเภอที่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนก

เขตปกครองของอบต. ขนาดเล็ก ที่ไม่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลจี้เหล็ก อำเภอแม่แตง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของจังหวัดเชียงใหม่ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกจำนวนมาก (663 ราย) ไม่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ และมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอแม่ริม ซึ่งเป็นอำเภอที่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนก

เขตปกครองของอบต.ขนาดกลาง ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบกลาง

คือ ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบกลางของ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปกครองโดยอบต.ขนาดกลางและพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ โดยพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในเป็ด ห่าน

เขตปกครองของอบต.ขนาดเล็ก ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบกลาง

คือ ตำบลไชยสถาน อำเภอสารภี เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบกลางของ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก เป็นพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนก โดยพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในนกกะทา

เขตปกครองของอบต.ขนาดกลาง ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภोजอมทอง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดกลางและพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ โดยพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในไก่เนื้อ

เขตปกครองของอบต.ขนาดเล็ก ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลแม่สอย อำเภोजอมทอง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก และพบการระบาดของโรคไข้หวัดนก โดยพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในไก่พื้นเมือง

3.1.2 การเลือกพื้นที่ในจังหวัดพิษณุโลก

เขตปกครองของอบต.ขนาดใหญ่ ที่ไม่มีการเกิดโรค ในอำเภอเมือง

คือ ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง เนื่องจากในอำเภอเมืองของจังหวัดพิษณุโลก ไม่มีพื้นที่ ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดใหญ่ หรืออบต.ขนาดกลางที่ไม่มีการเกิดโรค จึงพิจารณาเลือก อบต.วัดจันทร์ ซึ่งเป็นอบต.ขนาดเล็กที่ไม่มีการเกิดโรค มีพื้นที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง มีเขตติดต่อกับ เขตเทศบาลนคร และมีพื้นที่โดยรอบตำบลติดต่อกับตำบลที่เกิดโรค ได้แก่ ตำบลท่าทอง ตำบลบ้านคลอง ตำบลในเมือง และตำบลบึงพระ

เขตปกครองของอบต. ขนาดใหญ่ ที่มีการเกิดโรค ในอำเภอเมือง

คือ ตำบลสมอแข อำเภอเมือง เนื่องจากในอำเภอเมืองของจังหวัดพิษณุโลก ไม่มีพื้นที่ ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดใหญ่ จึงพิจารณาเลือกอบต.สมอแข ซึ่งปกครองโดยอบต.ขนาดกลาง เป็นพื้นที่ที่มีการเกิดโรคและอยู่ในเขตอำเภอเมือง โดยเป็นพื้นที่ที่พบการเกิดโรค 2 หมู่บ้าน มีการ แจ้งการพบโรค 4 ครั้ง และมีจำนวนสัตว์ปีกป่วย-ตาย หรือทำลายรวมทั้งสิ้น 19,220 ตัว แบ่งเป็น เป็ดไข่ จำนวน 19,000 ตัว และไก่พื้นเมืองจำนวน 220 ตัว

เขตปกครองของอบต.ขนาดกลาง ที่ไม่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ เนื่องจากจังหวัดพิษณุโลกมีอำเภอชาติตระการเพียงแห่งเดียวที่เป็นอำเภอรอบนอกของจังหวัดพิษณุโลกที่ไม่พบการเกิดโรคไข้หัดนก และเนื่องจากในอำเภอชาติตระการ ไม่มีพื้นที่ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดกลาง จึงพิจารณาเลือกพื้นที่ตำบลชาติตระการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก ที่อยู่ในเขตตัวอำเภอของอำเภอชาติตระการ

เขตปกครองของอบต.ขนาดเล็ก ที่ไม่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก อยู่ในเขตอำเภอชาติตระการซึ่งเป็นอำเภอรอบนอกของจังหวัดพิษณุโลกที่ไม่พบการเกิดโรคไข้หัดนก และมีเขตติดต่อกับพื้นที่ที่เกิดโรคคือ ตำบลบ้านกลาง อำเภอวังทอง

เขตปกครองของอบต.ขนาดกลาง ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบกลาง

คือ ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดกลาง อยู่ในเขตอำเภอบางระกำซึ่งเป็นอำเภอรอบกลางของจังหวัดพิษณุโลก เป็นพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคไข้หัดนก โดยมีการแจ้งการพบโรค 1 ครั้ง มีจำนวนสัตว์ปีกป่วย-ตาย หรือทำลายรวมทั้งสิ้น 300 ตัว เป็นเป็ดไล่ทุ่งทั้งหมด เป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงเป็ด และเป็ดไข่ไล่ทุ่งจำนวนมาก

เขตปกครองของอบต.ขนาดเล็ก ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบกลาง

คือ ตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก อยู่ในเขตอำเภอบางระกำซึ่งเป็นอำเภอรอบกลางของจังหวัดพิษณุโลกเป็นพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคไข้หัดนก โดยมีการแจ้งการพบโรค 6 ครั้ง ใน 3 หมู่บ้าน และมีจำนวนสัตว์ปีกป่วย-ตาย หรือทำลายจำนวนมาก รวมทั้งสิ้น 7,733 ตัว โดยแบ่งเป็น เป็ดไข่จำนวน 6600 ตัว และไก่พื้นเมืองจำนวน 133 ตัว และเป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงเป็ดและเป็ดไข่ไล่ทุ่งเป็นจำนวนมาก

เขตปกครองของอบต.ขนาดกลาง ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย เนื่องจากมีเพียงตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทยเท่านั้นที่อยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของจังหวัดพิษณุโลกที่พบการระบาดของโรคไข้หัดนกและปกครองโดยอบต.ขนาดกลาง

เขตปกครองของอบต.ขนาดเล็ก ที่มีการเกิดโรค ในเขตอำเภอรอบนอก

คือ ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของจังหวัดพิษณุโลกที่ปกครองโดยอบต.ขนาดเล็ก และพบการระบาดของโรคไข้หัดนก โดยพบโรคจำนวน 1 ครั้ง และมีการทำลายสัตว์ปีกจำนวนทั้งสิ้น 15 ตัว

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรศึกษา คือ คราวเรือน หมู่บ้าน ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก องค์การบริหารส่วนตำบล และ หน่วยงานของรัฐส่วนภูมิภาคที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการปัญหาโรคไข้หวัดนกในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง (Purposive sampling) และกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูล คือ การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ 5 – 6 ประเด็น

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

(1) การสนทนากลุ่มรอบแรก

การสนทนากลุ่มแบ่งเป็นจังหวัดละ 4 กลุ่ม (4 ครั้ง) กลุ่มละ 10 คน แยกตามสถานะของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวบ้านผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ประกอบด้วย

- อ. เมือง จาก อบต. ขนาดใหญ่ ที่มีโรค และ ไม่มีโรค อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบนอกที่ไม่มีโรค จาก อบต. ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบกลาง และเขตรอบนอก ที่มีโรค ทั้งขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างละ 3 คน รวม 6คน

รายละเอียดผู้เข้าร่วมภายในกลุ่ม

- ประกอบด้วย 4 กลุ่มย่อยได้แก่ชาวบ้านที่เลี้ยงไก่พื้นเมือง ชาวบ้านที่เลี้ยงไก่ชน ชาวบ้านที่เลี้ยงเป็ด และชาวบ้านที่เลี้ยงสัตว์ปีกมากกว่า 50 ตัว
- ไม่ได้ดำรงตำแหน่งด้านการปกครองเช่นในอบต.หรือกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
- โดยพิจารณาเลือกหัวหน้าครอบครัวก่อน ถ้าไม่ได้พิจารณาเลือกสมาชิกในบ้านแทน
- คละเพศหญิงและชายในจำนวนเท่ากัน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มชาวบ้านผู้ไม่เลี้ยงสัตว์ปีก ประกอบด้วย

- อ. เมือง จาก อบต. ขนาดใหญ่ ที่มีโรค และ ไม่มีโรค อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบนอกที่ไม่มีโรค จาก อบต. ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบกลาง และเขตรอบนอก ที่มีโรค ทั้งขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างละ 3 คน รวม 6คน

รายละเอียดผู้เข้าร่วมภายในกลุ่ม

- เป็นชาวบ้านที่ไม่เลี้ยงไก่และสัตว์ปีกอื่น ๆ
- ไม่ได้ดำรงตำแหน่งด้านการปกครองเช่นในอบต.หรือกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
- โดยพิจารณาเลือกหัวหน้าครอบครัวก่อน ถ้าไม่ได้พิจารณาเลือกสมาชิกในบ้านแทน
- คณะเพศหญิงและชายในจำนวนเท่ากัน

กลุ่มที่ 3 กลุ่ม อสม. ประกอบด้วย

- อ. เมือง จาก อบต. ขนาดใหญ่ ที่มีโรค และ ไม่มีโรค อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบนอกที่ไม่มีโรค จาก อบต. ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบกลาง และ เขตรอบนอก ที่มีโรค ทั้งขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก อย่างละ 3 คน รวม คน

รายละเอียดผู้เข้าร่วมภายในกลุ่ม

- เป็น อสม.ที่มีวาระการดำรงตำแหน่งในช่วงที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกจนถึงปัจจุบัน
- ประกอบด้วยตำแหน่งประธาน.อสม.ระดับตำบล ประธาน.อสม.ระดับหมู่บ้าน และสมาชิก อสม.หมู่บ้าน
- ไม่ได้ดำรงตำแหน่งด้านการปกครองเช่นในอบต.หรือกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน

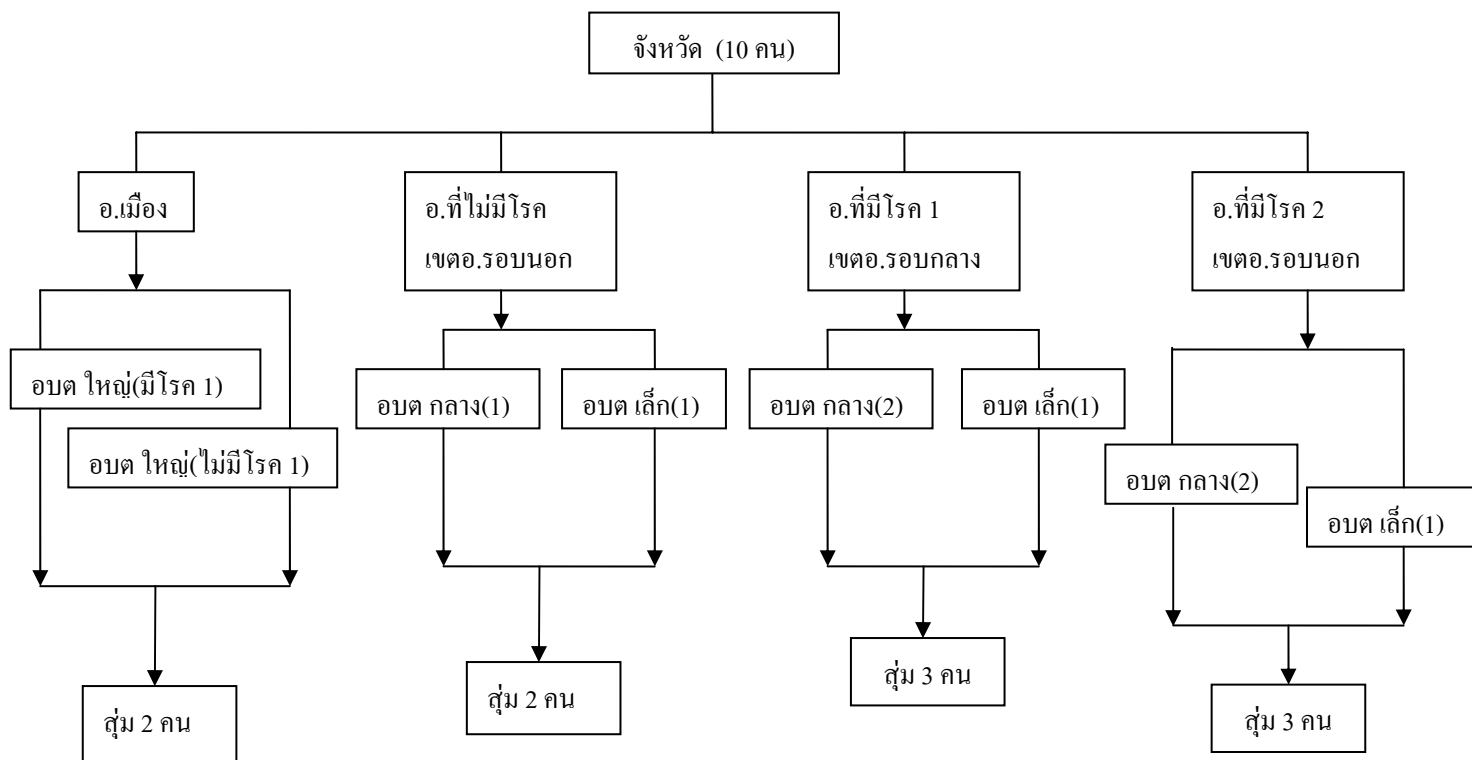
กลุ่มที่ 4 กลุ่มกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ประกอบด้วย

- อ. เมือง จาก อบต. ขนาดใหญ่ ที่มีโรค และ ไม่มีโรค อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบนอกที่ไม่มีโรค จาก อบต. ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก อย่างละ 1 คน รวม 2 คน
- อ. เขตรอบกลาง และ เขตรอบนอก ที่มีโรค ทั้งขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก อย่างละ 3 คน รวม คน

รายละเอียดผู้เข้าร่วมภายในกลุ่ม

- เป็นกำนัน/ผญบ.ที่มีวาระการดำรงตำแหน่งในช่วงที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกถึงปัจจุบัน
- ประกอบด้วยกำนันและผู้ใหญ่บ้านในจำนวนเท่ากัน

โครงสร้างการสนทนากลุ่มรอบแรก

(ตัวแบบที่เสนอนี้ใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ได้แก่ กลุ่มชาวบ้านผู้เลี้ยงสัตว์ปีก , กลุ่มชาวบ้านผู้ไม่เลี้ยงสัตว์ปีก , กลุ่มอสม., กลุ่มกำนัน หรือ ผู้ใหญ่บ้าน)

ภาพประกอบที่ 3.1 โครงสร้างการสนทนากลุ่มรอบแรก

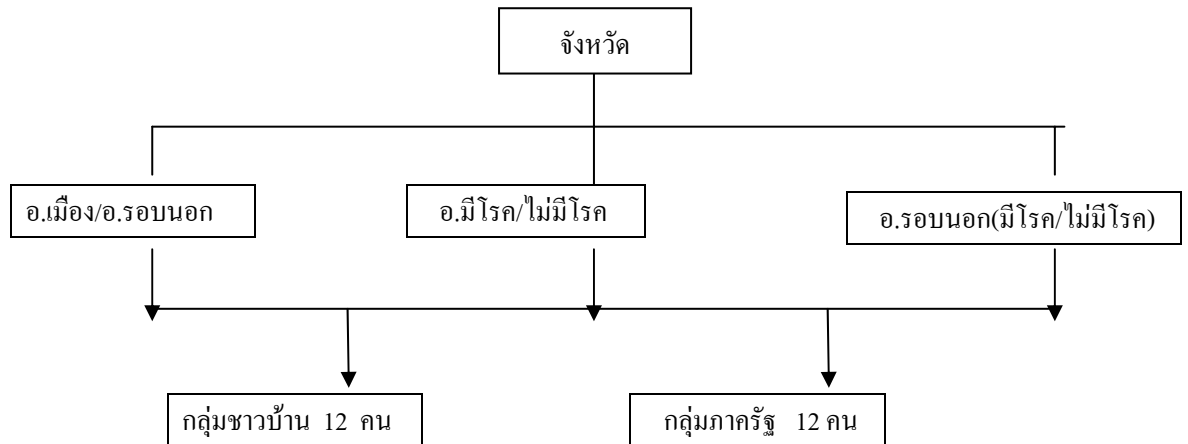
(2) การสนทนากลุ่มรอบสอง

การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 เพื่อปรับแก้ต้นแบบขั้นก่อนสุดท้าย จังหวัดละ 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน โดยผู้เข้าร่วมแบบคณะ แยกตามสถานะของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวบ้าน ประกอบด้วย อ.เมือง/อำเภอรอบกลาง และ อำเภอรอบนอก (มีโรคและไม่มีโรค)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มภาครัฐ ประกอบด้วย อ.เมือง/อำเภอรอบกลาง และ อำเภอรอบนอก (มีโรคและไม่มีโรค)

โครงสร้างการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1

ภาพประกอบที่ 3.2 โครงสร้างการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1

รายละเอียดผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1

กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวบ้าน คัดเลือกจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรอบแรก และจากผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประกอบด้วย

- ชาวบ้านเลี้ยงไก่พื้นเมือง	จำนวน	1	คน
- ชาวบ้านเลี้ยงไก่ชน	จำนวน	1	คน
- ชาวบ้านเลี้ยงเป็ด	จำนวน	2	คน
- ชาวบ้านไม่เลี้ยงสัตว์ปีก	จำนวน	2	คน
- อสม.	จำนวน	2	คน
- กำนัน	จำนวน	1	คน
- ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน	1	คน
- ฟาร์มไก่เนื้อ	จำนวน	1	คน
- ฟาร์มไก่ไข่	จำนวน	1	คน
รวมทั้งหมด	จำนวน	12	คน

หมายเหตุ : เนื่องจากจังหวัดพิษณุโลกเป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งเป็นจำนวนมาก จึงเลือก ฟาร์มเป็ดจำนวน 2 คน แทนชาวบ้านเลี้ยงเป็ด จำนวน 2 คน

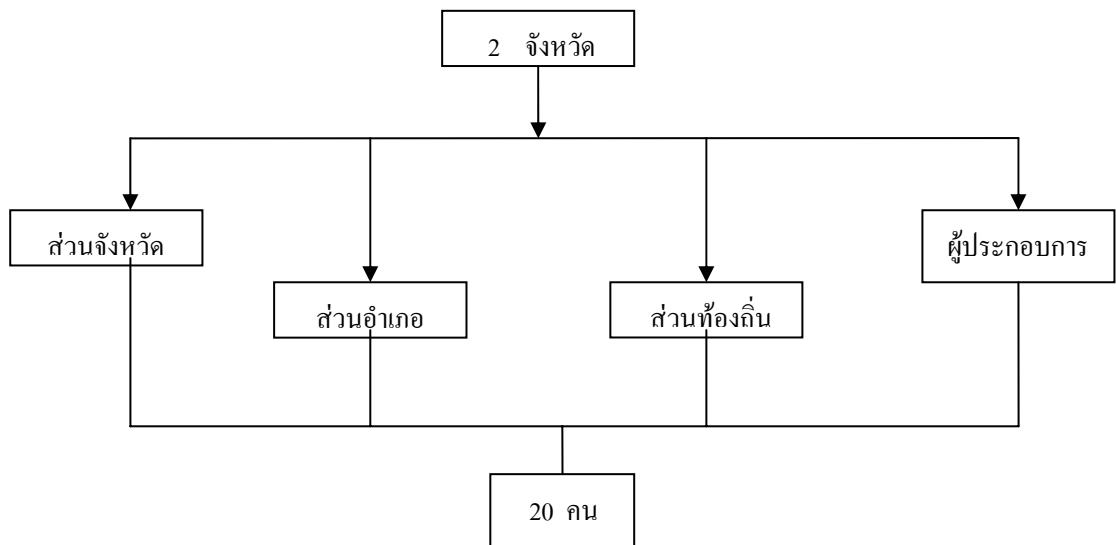
กลุ่มที่ 2 กลุ่มภาครัฐ คัดเลือกจากผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประกอบด้วย

- ปศุสัตว์จังหวัด/น.สพ.	จำนวน	1	คน
- สาธารณสุขจังหวัด	จำนวน	1	คน
- สัตวแพทย์โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาล	จำนวน	1	คน
- ปศุสัตว์อำเภอ	จำนวน	2	คน
- สาธารณสุขอำเภอ	จำนวน	1	คน
- เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบล	จำนวน	2	คน
- อบต.	จำนวน	2	คน
- นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ	จำนวน	2	คน
รวมทั้งหมด	จำนวน	12	คน

การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 เพื่อทดสอบและปรับละเอียดโดย โดยผู้เข้าร่วมแบบกละ มาจาก
ทั้ง 2 จังหวัด รวม 20 คน ประกอบด้วย

- ปศุสัตว์จังหวัด	- นายกอบต.
- สาธารณสุขจังหวัด	- ปลัดอบต.
- นายอำเภอ	- ผู้ใหญ่บ้าน
- สื่อราชการ	- ประธานอสม.ระดับจังหวัด
- สื่อหนังสือพิมพ์	- ฟาร์มสัตว์ปีก
- สาธารณสุขอำเภอ	- ผู้เลี้ยงสัตว์ปีก
- เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบล	- ผู้ไม่เลี้ยงสัตว์ปีก

โครงสร้างการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2

ภาพประกอบที่ 3.3 โครงสร้างการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2

3.4.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview)

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จังหวัดละ 34 คน ประกอบด้วย

ส่วนจังหวัด 8 คน ได้แก่

- ผู้ว่า/หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด 1 ท่าน
- ปลัดจังหวัด 1 ท่าน
- นายสัตวแพทย์ประจำสำนักงานปลัดจังหวัด 1 ท่าน
- เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ประจำโรงพยาบาลสัตว์ของเทศบาล 1 ท่าน
- สาธารณสุขจังหวัด 1 ท่าน
- องค์การสื่อสารมวลชน 3 ท่าน (TV ช่อง 11 , วิทยุของรัฐ , หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น)

ส่วนอำเภอ 10 คน ประกอบด้วย ตำแหน่งนายอำเภอ/ปลัดอำเภอ , ปลัดตัวอำเภอ ,

สาธารณสุขอำเภอ

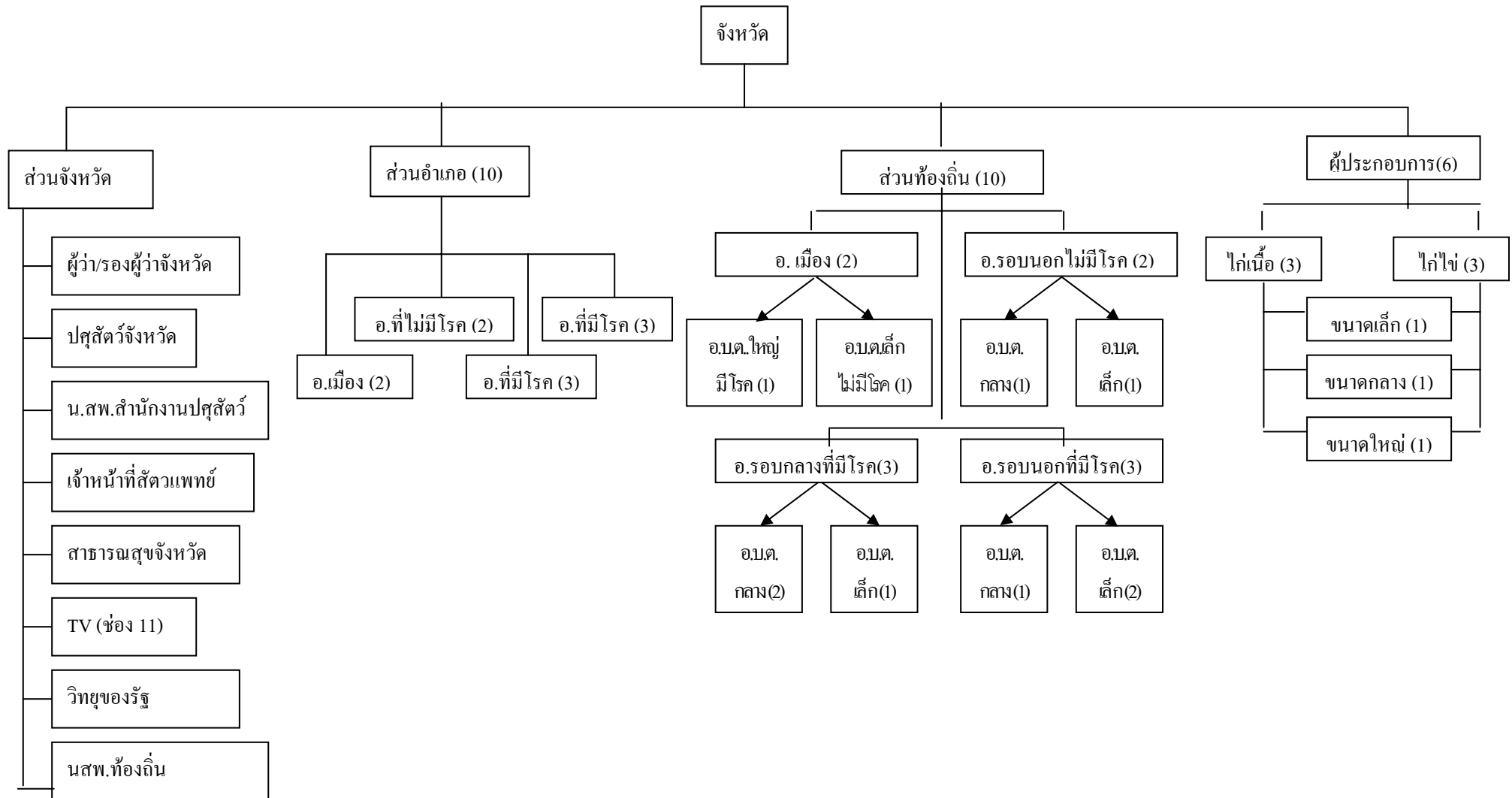
- อำเภอเมือง และ อำเภอที่ไม่มีการเกิดโรค (อำเภอรอบนอก) สุ่มมาอำเภอละ 2 คนจากคน 3 คน คือ นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ, ปลัดตัวอำเภอ หรือ สาธารณสุขอำเภอ รวมทั้ง 2 อำเภอเป็น 4 คน
- อำเภอที่มีโรค (อำเภอรอบกลาง และอำเภอรอบนอก) จำนวน 2 อำเภอๆ ละ 3 คน แต่ละอำเภอ สัมภาษณ์นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ จำนวน 1 คน, ปลัดตัวอำเภอ 1 คน และ สาธารณสุขอำเภอ จำนวน 1 คน รวมทั้ง 2 อำเภอเป็น 6 คน

ส่วนท้องถิ่น 10 คน ประกอบด้วย ตำแหน่งนายก/รองนายกอบต. จำนวน 2 คน, ปลัดอบต. จำนวน 2 คน , เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบล จำนวน 2 คน , ประธานอสม.ระดับตำบล จำนวน 1 คน , ประธานอสม.ระดับหมู่บ้าน จำนวน 1 คน , ประธานสภาอบต. จำนวน 1 คน และ เลขานุการสภาอบต.จำนวน 1 คน

- อ. เมือง จำนวน 2 คน จากอบต. ขนาดใหญ่ที่มีโรค และ ไม่มีโรค อย่างละ 1 คน
- อ. รอบนอกที่ไม่มีโรค จำนวน 2 คน จากอบต. ขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างละ 1 คน
- อ. รอบกลาง และ อ.รอบนอก ที่มีการเกิดโรค จำนวน 6 คน จากอบต.ขนาดกลาง อำเภอละ 2 คน และอบต.ขนาดเล็ก อำเภอละ 1 คน

ผู้ประกอบการ(ฟาร์มเลี้ยงสัตว์) 6 คน ประกอบด้วย

- ฟาร์มไก่เนื้อ 3 คน (ขนาดใหญ่ ,กลาง ,เล็ก อย่างละ 1 คน)
- ฟาร์มไก่ไข่ 3 คน (ขนาดใหญ่ ,กลาง ,เล็ก อย่างละ 1 คน)

ภาพประกอบที่ 3.4 โครงสร้างการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

โครงการวิจัย ต้นแบบการจัดการอย่างมีส่วนร่วมโดยชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังและสื่อสารความเสี่ยงจากโรคสัตว์อันตราย : ศึกษาโดยใช้กรณีใช้หัวคนเป็นใจไทย โดย เลิศรัก ศรีกิจการ ไพรัช ตระการศิริพันธ์ บุญถ้วน แก้วปิ่นตา เอก บุญเชื้อ จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต จี ลามาร์ โรเบิร์ต ณัฐกานต์ อวยวานนท์ และ สุพรรณษา จรรยา

3.4.3 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ของครัวเรือนจากแบบสอบถาม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา จังหวัดละ 200 ครัวเรือน รวม 400 ครัวเรือน โดยเลือก ตัวแทนครัวเรือนอายุ 15 ปี ขึ้นไป ครัวเรือนละ 1 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม

วิธีการคัดเลือก

- กลุ่มตัวอย่างต้องอยู่ในขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษาคือจังหวัดละ 4 อำเภอ อำเภอละ 2 ตำบล รวม 8 ตำบล/จังหวัด รวมทั้ง 2 จังหวัด เป็น 8 อำเภอ 16 ตำบล
- อัตราส่วนจำนวนตัวอย่างแบบสอบถามทั้งหมดในเขตอำเภอเมือง : เขตอำเภอรอบกลางและรอบนอกรวมกัน = ร้อยละ 25 : 75
- จำนวนตัวอย่างแบบสอบถามในแต่ละตำบลคำนวณตามสัดส่วนครัวเรือนในตำบลนั้น ๆ
- ในเขตอำเภอเมืองอัตราส่วนของจำนวนตัวอย่างแบบสอบถามระหว่างครัวเรือนที่เลี้ยงไก่ครัวเรือนที่ไม่เลี้ยงไก่ = ร้อยละ 25 : 75
- ในเขตอำเภอรอบกลางและรอบนอกอัตราส่วนของจำนวนตัวอย่างแบบสอบถามระหว่างครัวเรือนที่เลี้ยงไก่ : ครัวเรือนที่ไม่เลี้ยงไก่ = ร้อยละ 75 : 25
- สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระหว่างครัวเรือนที่เลี้ยงไก่ : ครัวเรือนที่ไม่เลี้ยงไก่ = 3 : 1
- จำนวนหมู่บ้านที่ลงไปเก็บแบบสอบถามในแต่ละตำบล = 2 -3 หมู่บ้าน โดย ถ้าจำนวนแบบสอบถามน้อยกว่า 20 ชุด เลือก 2 หมู่บ้าน/ตำบล และ ถ้าจำนวนแบบสอบถามมากกว่า 20 ชุด เลือก 3 หมู่บ้าน/ตำบล
- การเลือกหมู่บ้านที่ลงไปเก็บแบบสอบถามในแต่ละตำบล จะใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง(random sampling)
- ในการทำแบบสอบถามควรเก็บข้อมูลให้ได้มากกว่าที่กำหนดไว้ประมาณ 20% ของข้อมูลทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม

เชียงใหม่	อำเภอ	ตำบล	อัตราส่วนทั้งหมด	ครัวเรือน	ต.ย.ทั้งหมด	จน.ต.ย.ตามอัตราส่วน	หมู่ (เกิดโรค)
อ.เมือง			25% ของ 240=60			เลี้ยง : ไม่เลี้ยง (25 :75)	เคย ไม่เคย
	เมือง	สุเทพ		7,017	28	7 21	- 4,5,13
		แม่เหียะ		8,212	32	8 24	2 4,5
		รวม		15,229	60	15 45	1 5
			75% ของ240=180			เลี้ยง : ไม่เลี้ยง (75 :25)	
อ.รอบกลาง	สารภี	ไชยสถาน		1,921	19	14 5	- 4,5
		หนองผึ้ง		4,943	49	37 12	6 2,4
อ.รอบนอก	แม่แตง	จี้เหล็ก		2,574	25	19 6	- 5,6,7
		สบเปิง		2,544	25	19 6	- 7,5,1
	จอมทอง	สบเตี๊ยะ		3,920	38	28 10	- 19,13,8
		แม่สอย		2,436	24	18 6	2 1
		รวม		18,338	180	135 45	2 14
					รวม 240	รวม 150 90	3 19
พิษณุโลก							
อ.เมือง			25%ของ 240=60			เลี้ยง : ไม่เลี้ยง (25 :75)	
	เมือง	วัดจันทร์		2,488	18	4 14	- 2,4
		สมอแข		5,822	42	11 31	1,2 6
		รวม		8,310	60	15 45	2 3
			75% ของ240=180			เลี้ยง : ไม่เลี้ยง (75 :25)	
อ.รอบกลาง	บางระกำ	ปลัดแรด		1,406	19	14 5	3 7
		บึงกอก		2,550	34	25 9	- 3,8,9
อ.รอบนอก	นครไทย	เนินเพิ่ม		3,529	47	35 12	- 3,4,9
		บ้านแยง		3,213	42	32 10	2 3,11,13
	ชาติตระการ	ชาติตระการ		1,297	17	13 4	- 4,9
		สวนเมี่ยง		1,595	21	16 5	- 3,8
		รวม		13,590	180	135 45	2 14
					รวม 240	รวม 150 90	4 17
					2 จังหวัด 480		

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น จำแนกตามประเภทของข้อมูลได้ 2 ประเภท คือ

3.5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ได้จากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม และ การสังเกต

3.5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลจากเอกสาร วิทยุ จากผลการวิจัย รายงานการประชุม สื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง

3.5.3 ระยะเวลาการเก็บข้อมูล

- สนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ระหว่างวันที่ 5 สิงหาคม 2549-29 พฤษภาคม 2550
- สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ระหว่างวันที่ 26 สิงหาคม 2549 – 27 กุมภาพันธ์ 2550
- เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2549 – 27 มกราคม 2550

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

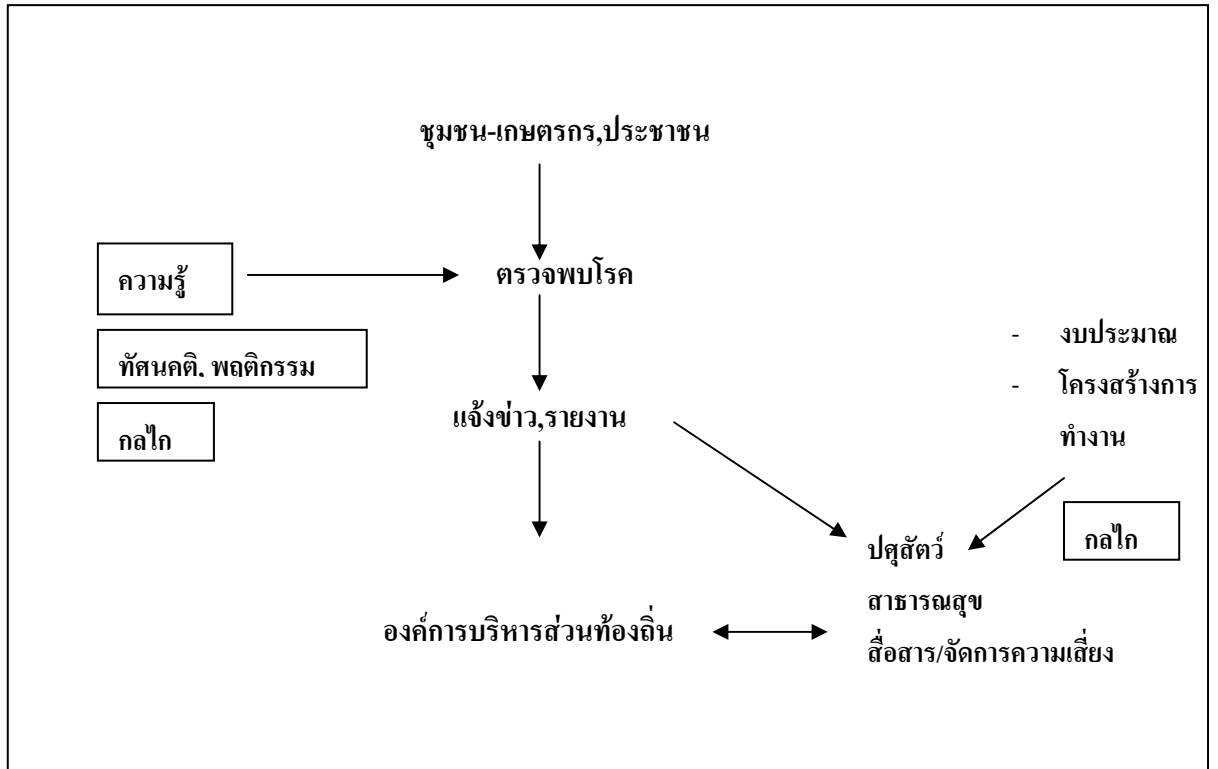
ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Content analysis)ใช้หลักการถอดคำพูด คำต่อคำโดยไม่เปลี่ยนแปลงคำพูด(Verbatim principle)ตรวจสอบความตรงของข้อมูลด้วยการตรวจกันเองตามวิธีการ method triangulation และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบข้อมูล(Data triangulation) โดยการนำข้อมูลจากหลายๆคนในกลุ่มเดียวกันมาเปรียบเทียบ

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

3.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย คือ :

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ การปฏิบัติ (KAP)การเฝ้าระวังโรค และการสื่อสารความเสี่ยง
2. แนวคิดการกลไกและมีส่วนร่วมของชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการสื่อสารภายในองค์กร และการสื่อสารมวลชน
4. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง และระบบการทำงานในชุมชนและอปท.
5. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการบริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพประกอบที่ 3.5 กรอบแนวคิดการวิจัย